

The background features a dark, starry space. In the upper right, a bright yellow sun with numerous thin rays emanating from it is partially obscured by a dark, solid sphere on the left. The text is overlaid on this scene.

Sfærernes Musik

LANGGAARD og **LIGETI**

RUED LANGGAARD FESTIVAL

Ribe, den 1.-4. september 2016

Læs mere på langgaardfestival.dk

Program

Torsdag d. 1. september

Åbningskoncert

Kl. 16.30 Domkirkepladsen:
SCENATET. Gratis. I tilfælde af
dårligt vejr finder koncerten sted i
Sct. Catharinæ Kirke.

Ligeti kort

Kl. 19.00 Kannikegården:
Foredrag v. Jens Cornelius. Gratis.

Ètudes

Kl. 20.00 Sct. Catharinæ Kirke:
Fredrik Ullén, Klaver. Entré 120 kr.

Sfærernes musik revisited I

Kl. 22.00 Kannikegården:
Dreampopduoen marstal:lidell.
Entré 60 kr.

Fredag d. 2. september

Hvordan lyder det derude?

Myter og viden!

Kl. 10.30 Ribe Katedralskole:
Foredrag v. Anja C. Andersen.
Gratis.

Astronomi i Katedralskolen

Kl. 11.15 Ribe Katedralskole.
Bogfremvisning v. Lars Ilsøe. Gratis.

Fjeldblomster

Kl. 11.40 Ribe Katedralskole:
Esbjerg Ensemble. Gratis.

Rumrejsen 2001

Kl. 15.00 Kannikegården:
Kubricks "Rumrejsen 2001". Gratis.

Sfærernes Musik

Kl. 20.00 Domkirken:
Sønderjyllands Symfoniorkester,
Thomas Dausgaard, DR Vokal-
Ensemblet, Dénise Beck m.fl.
Entré 180 kr.

Mysteries

Kl. 22.30 Sct. Catharinæ Kirke:
Dénise Beck, sopran; Gunvor Sihm,
violin; Berit Johansen Tange og
Clemens Hund-Göschel, klaver.
Entré 60 kr.

Lørdag d. 3. september

Volumina

Kl. 11.00 Domkirken:

Hans Davidsson, orgel. Entré 80 kr.

Det evige lys

Kl. 15.00 Domkirken:

DR VokalEnsemblet, Bart Van Reyn.

Entré 120 kr.

Métamorphoses Nocturnes

Kl. 20.00 Sct. Catharinæ Kirke:

Nightingale String Quartet.

Entré 120 kr.

Sfærernes Musik revisited II

Kl. 22.30 Domkirken:

Ensemble MidtVest. Entré 60 kr.

Søndag d. 4. september

Jeg har lige opdaget, at jeg er

Langgaard-epigon!

Kl. 13.00 Kannikegården:

Foredrag v. Bendt Viinholt Nielsen.

Gratis.

Hommage à Brahms

Kl. 15.00 Sct. Catharinæ Kirke:

Signe Asmussen, sopran; Finghin

Collins, Klaver og Esbjerg Ensemble.

Entré 120 kr.

Venligst ingen fotografering
under koncerterne.

Besøg i stedet facebook
Rued Langgaard Festivalside

Billetter:

Resterende billetter kan købes ved indgangen ½ time før hver koncert.

Adresser:

Ribe Domkirke, Torvet 15, 6760 Ribe
Sct. Catharinæ Kirke, Sct. Catharinæ Plads 4
Ribe Katedralskole, Puggaardsgade 22
Langgaard Salen, Kannekegården, Torvet 15

Koncerten 2. september kl. 20.00 sendes direkte i P2 Koncerten
Koncerterne 3. september sendes i P2 Koncerten 5. september kl. 19.20

Der kan købes et glas vin i pausen og efter koncerten fredag 2. september kl. 20.00 i Domkirken og før koncerten lørdag 3. september 22.30 i Domkirken. Begge dage finder salget sted i Kannekegården.

Hjertelig tak til

Wilhelm Hansen Fonden, Augustinus Fonden, Ribe Domkirke, Beckett-Fonden, Langgaard-Fonden, Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for musik, København Kommunes kulturudvalg, Esbjerg Kommune, Knud Højgaards Fond, Therkel Jørgensens Fond, Oticon Fonden, Operaens Venners Fond af 1984.

AUGUSTINUS FONDEN

STIFTET 25. MARTS 1942

WILHELM HANSEN FONDEN

BECKETT-FONDEN

STATENS KUNSTFOND

Esbjerg
Kommune

Knud Højgaards Fond

- GRUNDLAGT 1944 -

Oticon Fonden

Mediepartner: DR

Sfærernes Musik

”Mine herrer! Jeg har lige opdaget, at jeg er - Langgaard-epigon.”

Med disse ord udtalt i Stockholm i 1968 kickstartede den ungarske komponist György Ligeti interessen for Rued Langgaard, der ellers efter sin død i 1952 var så godt som glemt. Ligeti, der på det tidspunkt var en af verdens førende nulevende komponister, var medlem af en programkomité, der skulle vælge musik til De Nordiske Musikdage. Per Nørgård, der også var medlem af programkomitéen, havde blandt nyskrevne partiturer af nordiske komponister lagt partituret til *Sfærernes Musik*, som Langgaard havde komponeret i årene 1916-18. Stor var forbløffelsen, da Ligeti begyndte at bladre i partituret. Den 50 år gamle musik, af denne for ham ukendte danske komponist, mindede overraskende meget om Ligetis egen nyskabende musik fra 1960'erne.

Ligetis aha-oplevelse førte til, at *Sfærernes Musik* fik sin første nordiske opførelse i Stockholm i september 1968, og i 1969 fulgte den første danske opførelse. Dermed var *Sfærernes Musik* endelig kommet hjem til Danmark, hvor Rued Langgaard i 1916 fik impulsen til musikken.

”Et Værk som det – begriber jeg slet ikke hvordan er blevet til – men – naar jeg nu ser det staa der, forekommer det mig som en Umulighed at gøre. Et saadant Værk kan kun skabes éngang, og aldrig mere. Det Hele er som en Plaskregn der kom over Hovedet.”

Langgaards *Sfærernes Musik* er uden for tid og rum. Som noget helt særligt beder Langgaard om, at der i orkestret indgår et helt nyt instrument - et ”Glissando-Piano” – hvor en musiker spiller med fingrene direkte på alle klaverets strenge. ”Glissando-Pianoet” er et af flere musikalske greb, der gør det muligt at realisere det, som Langgaard formulerede inden uropførelsen i Karlsruhe i 1921:

”Musikken er hovedsagen. Den står over bestemte tonearter og søger snarere at forene alle tonearter”

Lige fra begyndelsen af *Sfærernes Musik* fornemmes det, at der er noget særligt på færde. Alle tonerne i en Es-Dur skala foldes ud som en vifte og spilles på en gang af violiner og bratscher. Hermed er det, som om Langgaard har genskabt den "sfærernes harmoni", som man i antikken forestillede sig, og som Cicero har beskrevet i *Scipios drøm* (54-51 f. Kr), hvor den romerske politiker Scipio den Yngre i en drøm føres op til Mælkevejen:

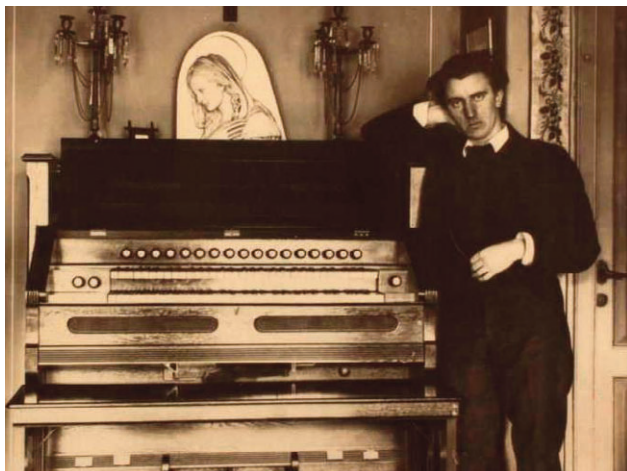
"Da jeg var kommet mig af den betagelse, hvormed jeg stirrede på alt dette vidunderlige, sagde jeg: "Men hvad er dog dette for en musik så skøn og så mægtig, der fylder mine øren?"

– Det er den harmoni der frembringes ved sfærernes egne svingninger og bevægelser. Deres indbyrdes afstand er ganske vist ulige, men dog nøje bestemt i et fast forhold til hinanden, og ved den afstemte blanding af høje og lave toner fremkalder sfærerne skiftende harmonier. Thi uden lyd kan så mægtige og hastige bevægelser ikke udføres, og naturen mager det så, at de yderste sfærer til den ene side frembringer høje, de yderste til den anden side dybe toner. Således giver denne højeste himmelsfære, der bærer fiksstjernerne, på grund af sit hastige omløb, en høj skarp tone, medens den laveste sfære, månens, klinger med en dyb tone; thi den niende sfære, jordens, forbliver bestandig fast og ubevægelig på samme sted og udgør universets centrum. Men de andre otte omdrejende sfærer, af hvilke to, Merkurs og Venus, bevæger sig med samme hastighed, frembringer syv forskellige toner – et tal, der så at sige er nøglen til alting. Det er denne harmoni, som åndens stormænd har efterlignet med deres stemme og med strengeinstrumenter, hvorved de har åbnet sig en mulighed for at vende tilbage til dette sted ..."

Langgaard var ikke den eneste, der i de første årtier af 1900-tallet interesserede sig for antikkens "sfærernes harmoni". I en tid, hvor forestillingen om det himmelske – forstået som noget guddommeligt – krakelerer, fordi et mere naturvidenskabeligt og positivistisk præget verdensbillede er slået igennem, skriver Sophus Claussen i *Atomernes Oprør* (1925) om "Sfærers Musik" som et billede på "Al-Sammenhængen", der er i fare for at gå i opløsning. Og Thøger Larsen skriver i *Sfærernes Musik* (1923), at det regner med tal fra stjernerne, så "den, der sænker Sindet i Tallenes Mystik, fornemmer dunkelt Rytmen i Sfærernes Musik."

Udgangspunktet for både Sophus Claussen, Thøger Larsen og Rued Langgaard er, at der er opstået en kosmisk ubalance. Men ved at rette san-

Rued Langgaard i
hjemmet Niels Juelsgade
i København i 1916,
hvor han fik inspiratio-
nen til *Sfærernes Musik*.

serne mod himlen og fremmane ”sfærernes musik” i ord og toner er det måske muligt at genskabe den tabte harmoni. Måske er kunsten det medie, der kan få himlen ned på jorden. Og i Langgaards tilfælde indbefatter det også en aktivering af religiøse kræfter.

Langgaard har inddelt *Sfærernes Musik* i 15 afsnit, der hver har overskrifter. I de første drejer det sig om sanselige beskrivelser af stråler fra det ydre rum, der rammer jorden. Allerførst: *Som solstråler på en kiste dækket af duftende blomster*. Derefter følger beskrivelser præget af eksistentiel krise. For eksempel: *Længsel – fortvivelse – ekstase*. Mod slutningen er der religiøst farvede billeder: *Blomsterevangelium – langt borte fra*. Og til sidst lyder det: *Afslutning: Antikrist – Krist*.

Langgaard drømte om luft fra andre planeter. Derfor benytter han i *Sfærernes Musik* foruden det vanlige symfoniorkester også et mindre fjern- orkester, der placeres på afstand af de andre musikere. Vi fører nu denne tanke et skridt videre ved at opføre *Sfærernes Musik* i en ny version ved Bo Gunge: *Rumrejsen 2016 til Sfærernes Musik*. Her er de rumlige virkemidler forstærket, idet musikere og sangere både er placeret omkring og imellem publikum. Kunsten stiger!

Ligeti var ligesom Langgaard en udbryderkonge i kunstens verden. Det er, som om hans oplevelser i Ungarn i 1930’erne, 40’erne og 50’erne med først fascisme og siden kommunisme vaccinerede ham imod al totalitær tankegang. Hver gang der var opræk til, at han blev en del af en musikalsk stil-

retning, brød han med den herskende smag og fandt et eget, nyt originalt ståsted. Sådan var det i de unge år i Ungarn, hvor Ligeti i det skjulte komponerede værker som *Strygekvartet nr. 1*, *Métamorphoses nocturnes* og *korsangene Ejzekke* (Nat) *Reggel* (Morgen), der brød med regimets tilladte tonesprog og først kunne uropføres adskillige år efter i Vesten.

Siden hen, da Ligeti blev en del af 60'ernes modernistiske avantgarde, der hyldede stilpluralisme og tilfældighedsprincipper, og hvor musikalsk genkendelighed var fyord, gik Ligeti også enegang og skabte sit eget udtryk. Det kan høres i *Poème Symphonique* for 100 metronomer, *Lux aeterna* for kor, *Ramifications* for strygere og i de mange *Etuder* for soloklaver. Her er nøgleordet *continuum*. Ligeti søgte at skabe en musik, der udgør et sammenhængende hele, og som forbinder modsætninger.

En vigtig side af det musikalske continuum i Ligetis musik er uendelighedskarakter, der opstår, når de gentagne mønstre fornemmes. Continuum er med Ligetis egne ord ”musik uden begyndelse og ende”. Altså musik, der ophæver vores sædvanlige regelmæssigt fremadskridende tidsfornemmelse, og i stedet indsætter evigheden. Dermed skabes der også forbindelse til en dybest set åndelig dimension, hvilket er lidt af et mirakel for musik komponeret i en tid og af en komponist, der var grundlæggende antireligiøs.

Ligeti var sig bevidst, at han gik egne veje som komponist, men selvom han søgte bort fra det velkendte, er der en forbindelse til en kendt musikalsk verden:

”Når jeg radikalt afskærer mig fra traditionen, nærer jeg måske på sin vis et behov for hemmeligt at bevare en navlestreng – som en astronaut, der er forbundet af en streng til satellitten, skønt han bevæger sig frit i rummet.”

Det er i år 100 år siden, at Rued Langgaard blev overrislet af en pludseligt gennembrydende plaskregn, der gav ham indsigt i *Sfærernes Musik*. Og det er 10 år siden, György Ligeti tog afsked med jorden. Det er en god anledning til med musikkens hjælp at vende blikket opad.

Velkommen til
Sfærernes Musik – Langgaard og Ligeti

Rued Langgaard Festival 2016
Esben Tange, kunstnerisk leder

Rued Langgaard - kort

**Født 28/7 1893 i København
– død 10/7 1952 i Ribe.**

Komponist, organist, dirigent, pianist, kontroversiel figur i datidens danske musikliv.

Uropførelse af 1. Symfoni, *Klippe - pastoraler* i 1913 i Berlin med Berliner Filharmonikerne. I de følgende år en række opførelser af især orkestermusik i Tyskland. Forgæves livslang kamp for at få operaen *Antikrist* opført.

Blicher af og til spillet i 1930'erne og 40'erne af Statsradiofoniens orkester.

Bor i barndomshjemmet i Niels Juels-gade i København frem til moderen Emma Langgaards død i november 1926. Tre måneder efter bliver Rued Langgaard gift med Constance Tetens, moderens veninde og hushjælpen igennem de sidste 6 år.

I næsten 30 år forsøger Langgaard at få et embede som organist, men uden held. I 1940 som 47-årig får han sit livs eneste egentlige ansættelse som organist og kantor ved Ribe Domkirke.

György Ligeti - kort

**Født 28/5 1923 i Târnaveni,
Rumænien - Død 12/6 2006 i
Wien, Østrig**

Ungarsk komponist. Har komponeret orkesterværker, solokoncerter, klavermusik, kammermusik, et requiem, en opera, kormusik, lieder, strygekvartetter, orgelmusik og elektroniske værker.

Vokser op i en ungarsk-jødisk intellektuel familie. Optages i 1941 på konservatoriet i Cluj. Studerer samtidig matematik, fysik og kemi. Bliver som jøde i 1944 tvangsindskrevet til arbejdstjeneste med skiftende opholdssteder i det krigshærgede Ungarn. Overlever mirakuløst.

Flytter i 1945 til Budapest. Først studerende og siden lærer på konservatoriet i Budapest. Begynder at komponere eksperimenterende værker, hvor af flere holdes skjult for myndighederne.

Deltager i opstanden mod de sovjetiske besættelsestropper i 1956. Flygter efterfølgende med sin kæreste Vera til Wien. Bor i længere perioder i Köln, Stockholm, Hamborg, Berlin og Stanford, Californien. Bliver østrigsk statsborger i 1967.

Er en del af den musikalske avantgarde, som mødes i Darmstadt til De Internationale Feriekurser for Ny Musik. Er også tilknyttet de elektroniske studier i Köln. Kommer snart i opposition til blandt andre Stockhausen. Bryder med den serielle musiks fastlåste systemer og udvikler en såkaldt "mikropolyfoni" med enklere harmonier og genkendelige melodier. Fornyer gennem hele livet sit tonesprog.

Modtager i 1990 Léonie Sonnings Musikpris ved Numus Festival i Aarhus.

Ligetis musik er brugt i flere film, bl.a. i Stanley Kubricks "Rumrejsen 2001" og Tim Burtons "Charlie og Chokoladefabrikken".

Den surrealistiske opera "Le Grand Macabre", der blev uropført på Kungliga Operan i Stockholm i 1978, blander operette, opera og tale. Ouverturen er en af operahistoriens mest usædvanlige, idet der bl.a. benyttes 12 bathorn i forskellig tonehøjde.

Koncertprogrammer

Sfærernes musik

György Ligeti og Rued Langgaard

Rued Langgaard Festival 1. - 4. september 2016

Torsdag d. 1. september

Åbningskoncert

Kl. 16.30 Domkirkepladsen

Da György Ligetis *Poème symphonique* for 100 metronomer blev uropført i 1962 var det en skandale. I dag er vi klar til at opleve de poetiske kvaliteter i værket. Hør også den unge danske komponist Jens Peter Møllers bud på nogle af Rued Langgaards mest underfundige stykker.

Rued Langgaard: *Bortkørende Tog* fra *Strygekvartet nr. 2* BVN 145 (1918). Arrangeret af Jens Peter Møller for tre slagtøjsspillere (3'). Uropførelse

Festivalåbning ved kulturudvalgsformand Jakob Lose, Esbjerg Kommune.

Triptykon

Tre stykker fra Rued Langgaards *Insektarium* BVN 134 (1917). Iscenesat af Jens Peter Møller for tre slagtøjsspillere (8'). Uropførelse

- Vandregørshoppe
- Dødningeur
- Stikmyg

Insekter, mus og tikkende ure hos Ligeti og Langgaard. Ved Esben Tange

György Ligeti: *Poème symphonique* (1962) (25')

"Musikalsk ceremoni" for 100 metronomer.

SCENATET:

Matias Seibæk, percussion

Nicolai Slaatto, percussion

Benjamin Fox, percussion

Anna Berit Asp Christensen (performer i Ligeti)

Laura Møller Henriksen (performer i Ligeti)

Peter Barnow, lydmand

Ligeti kort

Kl. 19.00 Langgaard Salen, Kannikegården

En introduktion til György Ligeti – en af det 20. århundredes mest originale komponister.

Ved Jens Cornelius

Études

Kl. 20.00 Sct. Catharinæ

György Ligetis banebrydende *Études* i samspil med billedprojektioner af fraktaler og af skulpturer af den rumænsk franske billedhugger Constantin Brancusi (1876-1957). I *Vanvidsfantasi* ser Rued Langgaard mystiske forbindelser mellem domkirkerne i Bonn og Ribe.

György Ligeti: *Études pour Piano*. Bog 1 (1984-85) (19')

- Désordre (Uorden)
- Cordes à vide (Løse strenge)
- Touches bloquées (Blokerede tangenter)
- Fanfares
- Arc-en-ciel (Regnbue)
- Automne à Varsovie (Efterår i Warszawa)

Rued Langgaard: *Vanvidsfantasi* BVN 327 (1947/49) (14')

- Vanvidsefteraarsnat
- Efteraarsengel
- Vanvidsgang

György Ligeti: *Études pour Piano*. Bog 2 (1988-94) (23')

- Galamb borong
- Fém (Metal)
- Vertige (Svimmelhed)
- Der Zauberlehrling (Troldmandens lærling)
- En suspens (I uvished)
- Entrelacs (Sammeslyngninger)
- L'escalier du diable (Djævelens trappe)
- Coloana infinita (Evhedssøjlen)

Fredrik Ullén (klaver)

Billedprojektioner og lysdesign: Lars Egegaard Sørensen

Koncept: Esben Tange

Sfærernes musik revisited I

Kl. 22.00 Langgaard Salen, Kannikegården

Henrik Marstal og Anna Lidells remix af *Sfærernes Musik* har titlen *Al Graad Grunde* for at minde os om, hvilken kaotisk, sorgfuld epoke under Første Verdenskrig Langgaard skrev sit værk i. Og så er titlen forresten også et anagram over navnet Rued Langgaard.

Al Graad Grunde (40')

Sfærernes Musik genkomponeret af marstal:lidell

Visuals med sekvenser fra tidlige danske science fiction film; *Atlantis* (1913), *Verdens Undergang* (1915) og *Himmelskibet* (1918) foruden tekstuddrag fra Karin Michaëlis' *Krigens Ofre* (1916) og Emil Bønnelyckes *Asfaltens Sange* (1918)

marstal:lidell (dreampop/electro-duo)

Fredag d. 2. september

Hvordan lyder det derude? Myter og viden!

Kl. 10.30 Ribe Katedralskole

Det ydre rum er for mange et mysterium selvom vores viden udvikler sig i rasende fart. Foredrag med bl.a. lydeksempler fra det ydre rum.

Ved astronom Anja Cetti Andersen

Astronomi i Katedralskolen

Kl. 11.15 Ribe Katedralskole

Et kig i samlingen af historiske bøger om og af astronomiens store videnskabsmænd: Kopernicus, Tycho Brahe, Newton og Ole Rømer, der som den første målte lysets hastighed med stor præcision. Et værk fra 1647 om månen blev forbudt af den katolske kirke.

Ved Lars Ilsøe.

Fjeldblomster

Kl. 11.40 Ribe Katedralskole

I *Fjeldblomster* gør Rued Langgaard - på vej mod en bjergtop - holdt i en skov, hvor det suser spøgelsesagtigt i granernes toppe. Ligeti har både et ben i fortiden og fremtiden i sin *Trio for violin, horn og klaver*, som han kalder en "nostalgi for et hjemland, der ikke længere eksisterer."

Rued Langgaard: *Fjeldblomster* Intermezzo for Klavertrio BVN 34 (1908) (7')
- Andante molto

György Ligeti: Uddrag af *Trio for violin, horn og klaver* (1982)

Esbjerg Ensemble

Rumrejsen år 2001

Kl. 15.00 Langgaard-salen

Den mystiske fremtidsodysse *Rumrejsen år 2001* om menneskets udvikling fra abe til stjernebarn gjorde med et slag György Ligeti kendt i den brede offentlighed, da musik fra hans *Requiem*, *Atmosphères* og *Lux Aeterna* spiller en prominent rolle i filmen.

Stanley Kubrick: *Rumrejsen år 2001* (1968)

Sfærernes Musik

Kl. 20.00 Domkirken

Langgaards visionære *Sfærernes Musik* opføres for første gang i en rumlig realisering ved Bo Gunge, hvor musikere og sangere er placeret omkring og imellem publikum. Inden da høres *Ramifications*, hvor Ligeti ophæver den traditionelle stemning af tonehøjde. Koncerten begynder med en uropførelse af *Søndagssonate. Lille Storsymfoni*, hvor romantisk kammermusik for violin, klaver og solo orgel møder storladet vild orkestermusik. I *Symfoni nr. 4 Løvfald* hengiver Langgaard sig til religiøst farvede efterårs-forfalds-stemninger.

Rued Langgaard: *Søndagssonate. Lille Storsymfoni* BVN 393 (1949-50) (13').
Uropførelse

- Poco allegro marcato (violin og klaver)
- Langsomt, indtrængende (violin og klaver)
- (orgel)
- Moderato. Præcist og eftertrykkeligt (orkester)

Rued Langgaard: *Symfoni nr. 4 i én sats. Løvfald* BVN 124 (1916 Rev. 1920) (24')

Pause Vi beder om, at publikum ikke opholder sig i Domkirkens hovedskib under pausen. Der er mulighed for at købe et glas vin i Kannikegården.

Sophus Claussens *Atomernes Oprør* (1925) Uddrag.

Thøger Larsens *Sfærernes Musik* (1923) Uddrag.

György Ligeti: *Ramifications* (forgreninger) for 12 solo strygere
(1968-69) (9')

Rued Langgaard: *Sfærernes Musik* for soli, kor, orkester og fjernorkester
BVN 128 (1916-18) i versionen *Rumrejsen 2016 til Sfærernes Musik*. Udarbejdet af Bo Gunge til rumlig opførelse i en katedral (40'). Uropførelse

Sønderjyllands Symfoniorkester
DR VokalEnsemblet
Vokalensemble Vest
Vor Frelzers Kirkes Kor
Studerende ved Det Jyske Musikkonservatorium (Fjernorkester i Sfærernes Musik)

Dénise Beck, (sopran)
Gunvor Sihm (violin)
Berit Johansen Tange (klaver)
Birgitte Ebert (orgel)
Dirigent: Thomas Dausgaard
Lysdesign: Lars Egegaard Sørensen
Koncept og oplæsning: Esben Tange
Korindstudering: Bart Van Reyn og Mikkel Andreassen

Mysteries

Kl. 22.30 Sct. Catharinæ

Både Langgaard og Ligeti var fascineret af det absurde. Her går de planken ud. De tre arier fra Ligetis groteske dommedagsopera *Le Grand Macabre* synges af Chefen for Gepopo, Det Hemmelige Politiske Politi.

Rued Langgaard: *Écrasez l'infâme* (Knus det nederdrægtige) BVN 385
(1949) (6') Violin og klaver.

- Præcist og eftertrykkeligt
- Samme Tempo
- Præcist og eftertrykkeligt!
- Præcist og eftertrykkeligt!
- Præcist og eftertrykkeligt!

Rued Langgaard: *Fra Le Béguinage* (Helligheden) Lille Klaversonate BVN 369 (1948-49) (9')

- I Andante marcato
- III Efterhånden så hurtigt som muligt
- V Langsommere

György Ligeti: *Mysteries of the Macabre* (1974-77/1988) (8')
Tre arier fra *Le Grand Macabre* for koloratursopran og klaver

Dénise Beck, (sopran)
Gunvor Sihm (violin)
Berit Johansen Tange (klaver)
Clemens Hund-Göschel (klaver)

Lørdag d. 3. september

Volumina

Kl. 11.00 Domkirken

Da Rued Langgaard som 11-årig debuterede som organist, var der musik af Girolamo Frescobaldi på programmet, og da Ligeti i 1950'erne i Ungarn var på jagt efter et nyt musikalsk sprog, tog han også Frescobaldi til hjælp. Ligetis *Volumina* overskrider grænserne for, hvad der anses muligt på et orgel. Under forberedelserne af uropførelsen brød de elektriske installationer i Göteborg Domkirkes orgel sammen.

Girolamo Frescobaldi (1583-1643): *Toccata terza* (1627) (8')

György Ligeti: *Ricercare* Homage til Girolamo Frescobaldi (1953) (5')

György Ligeti: *Volumina* (1961-62) (16')

Rued Langgaard: *Fantasia patetica* BVN 19 (1907/1910) (17')

Girolamo Frescobaldi: *Toccata quarto alla Levatione* (1627) (6')

Hans Davidsson (orgel)

Det evige lys

Kl. 15.00 Domkirken

Ligeti's *Lux aeterna* er mættet af en ekstraordinær stråleglans, der rækker ud i det hinsides. I *Tre Fantasier efter Friedrich Hölderlin* gælder det til gengæld jordiske dramaer, hvor eksistensen er på spil. *Rosengårdsviser*, der er et af Langgaard mest elskede og hyppigst opførte værker, er evighedsmusik, hvor smerte og skønhed er to sider af samme sag. *Digte af Goethe* for mandskor komponeret i sommeren 1913 er til gengæld ukendt musik for alle. Sangene uropføres nu langt om længe.

György Ligeti: *Lux aeterna* (Det evige lys) for 16-stemningt kor a cappella (1966) (9')

Rued Langgaard: *Rosengårdsviser* (Thor Lange) BVN 164 (1919) (11')

- Vel maa jeg kysse dig, Hjertenskær
- Bag Muren sidder de Roser små
- Træt

György Ligeti: To kor a cappella for blandet kor til tekst af Sándor Weöres (1955) (4')

- Ejzekke (Nat)
- Reggel (Morgen)

Tage Nielsen (1929-2003): *Three Black Madrigals* (Sylvia Plath) (8')

- The Manor Garden
- Lorelei
- Frog Autumn

Rued Langgaard: *Digte af Goethe* for mandskor BVN 57 1-3 (1913) (9').

Uropførelse

- Künstlerlied. Zu erfinden, zu beschliessen
- Neujahrslied. Zwischen dem Alten
- Novemberlied. Dem Schützen, doch dem alten nicht

György Ligeti: *Tre Fantasier efter Friedrich Hölderlin* (1982) (13')

- Hälfte des Leben
- Wenn aus der Ferne
- Abendphantasie

DR VokalEnsemblet
Dirigent: Bart Van Reyn

Méthamorphoses Nocturnes

Kl. 20.00 Sct. Catharinæ

”Det gamle Partitur smed jeg i Sneen i Sengeløse 1927 men fortrød det 1936!”. Rued Langgaard besluttede sig heldigvis for at rekonstruere sin kasserede *Strygekvartet nr. 1*. Det er fuldblods romantisk musik, der fortjener denne sene uropførelse. Ligeti skrev sin *Strygekvartet nr. 1 Méthamorphoses Nocturnes* i skjul for de ungarske myndigheder, da han her begiver sig ind i et nyt musikalsk land rig på abstrakte natstemninger, der ikke hylder datidens kommunistiske regime.

Rued Langgaard: *Strygekvartet nr. 1* BVN 68 (1914-15 rev. 1936) (38').
Uropførelse.

- Andante ma non troppo
- Allegretto scherzando
- Grave
- Sostenuto

Pause

György Ligeti: *Strygekvartet nr. 1 Méthamorphoses Nocturnes* (1953-54) (21')

Rued Langgaard: *Strygekvartet nr. 2* BVN 145 (1918) (26')

- Bortdragende Stormsøyer
- Bortkørende Tog
- Skumrende Landskab
- Vandring

Nightingale String Quartet

Sfærernes musik revisited II

Kl. 22.30 Domkirken

Rued Langgaards *Sfærernes Musik* er afsæt for helt nye toner af Ensemble MidtVest, der et af de eneste klassiske kammermusik ensembler, som kan frigøre sig fra de nedskrevne noder og improvisere.

Sfærernes Musik improviseret (40')

Ensemble MidtVest

Søndag d. 4. september

Gudstjeneste

Kl. 10.00 Domkirken

Med musik af Rued Langgaard.

Jeg har lige opdaget, at jeg er Langgaard-epigon!

Kl. 13.00 Langgaard Salen, Kannekegården.

Foredrag om da Rued Langgaard blev opdaget i 1968 – og hvad der siden skete. Ved Bendt Viinholt Nielsen

Hommage à Brahms

Kl. 15.00 Sct. Catharinæ

Den unge Ligetis *Seks Bagateller* er sprudlende intens musik med inspiration fra ungarsk, rumænsk og serbisk folkemusik. Næsten 30 år efter komponerede han *Trio for violin, horn og klaver*, der på samme tid er en "Hommage til Brahms" og en "nostalgia for et hjemland, der ikke længere eksisterer". I både *Lenaustemninger* og *Fjeldblomster* giver Langgaard sig hen til en drømmeverden, der er præget af magiske skovstemninger, og i *Sommer. 4 Sangtonebilleder* viser han sig fra en sjældent humoristisk side.

György Ligeti: *Trio for violin, horn og klaver* (1982) (22')

- Andantino con tenerezza
- Vivacissimo molto ritmico
- Alla marcia
- Lamento. Adagio

Rued Langgaard: *Lenaustemninger* BVN 138 (1917) (14')

Mezzosopran og strygekvartet

- Bleg, stille Falmen alle Vegne Roligt
- Gjennem Krat og dunkle Bregner Ikke hurtigt
- Vindstød over Søen fare Hurtigt
- Sol derovre gaar til Hvile Temmelig langsomt

Pause

Rued Langgaard: *Fjeldblomster* Intermezzo for Klavertrio BVN 34 (1908) (7')

- Andante molto

György Ligeti: *Der Sommer* (Hölderlin) (1989) (3')

Rued Langgaard: *Sommer. 4 Sangtonebilleder* (Langgaard) (1917) (10')

- Byger drager med Regn og Plask
- Aftenen svøber sin Skumringskaabe
- Luften er svalet af Torden og Regn
- Solblink, vejrende Flag

Ligeti: *Seks Bagateller* for Blæserkvintet (1953) (13')

- Allegro con spirito
- Rubato. Lamentoso
- Allegro gravizioso
- Presto ruvido
- Adagio. Mesto
- Molto vivace. Capriccioso

Signe Asmussen (sopran)

Finghin Collins (klaver)

Esbjerg Ensemble

De medvirkende:

Anja Cetti Andersen er dansk astronom og astrofysiker, ansat ved Niels Bohr Institutet i København. Hun har tidligere været tilknyttet Nordisk Institut for Teoretisk Fysik, men er nu tilknyttet Københavns Universitet, Dark Cosmology Centre. Hendes primære forskningsfelt er det kosmiske støvs termiske, dynamiske og kemiske rolle i stjerneprocesser. Hun er i denne forbindelse ansvarlig for projektet "Cosmic Dust". Anja C. Andersen er en meget aktiv formidler af astronomisk forskning og har udgivet flere videnskabelige bøger. Desuden har hun deltaget i flere radio og tv-udsendelser. Hun modtog i 2006 P1's Rosenkærprisen, og i foråret 2007 kvitterede hun med en foredragsrække "Stjerne-støv og Galakser".

Signe Asmussen, sopran, er diplom- og solistuddannet fra Det Kongelige Danske Musikkonservatorium hos Keld Thaarup og Bodil Øland. Hun debuterede i 2001 med flotte anmeldelser, men allerede i sin studietid gjorde hun sig bemærket som en alsidig og vidtfavnende sanger. Hun har nu for alvor slået sit navn fast som lied-fortolker, operasanger, oratoriosolist og kammermusiker; et musikerskab, der indbragte hende Aksel Schiøtz-prisen i 2009. Derudover er Signe Asmussen en af de få klassiske sangere, der også mestrer og er dybt engageret i den danske rytmiske musik. Hun er desuden medlem af bestyrelsen for Langgaard-Fonden.

Dénise Beck, sopran, er uddannet i Wien og København. Allerede under sin studietid debuterede hun som koncertsanger i Konzerthaus Wien i 2004. I 2008 havde hun sin debut på Volksoper i Wien, og kort tid efter sang hun på Salzburger Landestheater. Hun blev derefter antaget som Wiener-Symfonikernes sopran i deres Strauss-ensemble og har siden optrådt med dem adskillige gange i Wien og på turnéer, ligesom hun også har indspillet en cd sammen med orkestret. Dénise Beck har modtaget en lang række priser, bl.a. Inga Nielsens Mindelegat i 2011.

Finghin Collins studerede på Royal Irish Academy of Music i Dublin og hos Dominique Merlet på Conservatoire de Musique i Geneve. Han har vundet en lang række priser og anerkendelser, bl.a. førsteprisen ved Clara Haskil International Piano Competition i 1999. Finghin Collins har optrådt som solist med bl.a. Chicago Symphony Orchestra, Houston Symphony Orchestra, Royal Philharmonic Orchestra, med dirigenter som bl.a. Christoph Eschenbach, Hans Graf, Emmanuel Krivine og i samspil med bl.a. Chilingirian Kvartetten og Isabelle van Keulen. Han er desuden ofte gæst hos Esbjerg Ensemble, særligt ved Esbjerg International Chamber Music Festival, der finder sted hvert år i august måned.

Jens Cornelius er cand.phil. i musikvidenskab fra Københavns Universitet og siden 1992 programmedarbejder ved DR's klassiske radiokanal P2 og programskribent for DR SymfoniOrkestret. Han har skrevet artikler og anmeldelser for bl.a. magasinet Klassisk og Jyllands-Posten og værktroduktioner af dansk musik for pladeselskabet Dacapo. Han er desuden medlem af Rued Langgaard Selskabets bestyrelse.

Thomas Dausgaard er regelmæssigt gæstedirigent hos de ledende orkestre i Europa, Nordamerika og Det Fjerne Østen. Som chefdirigent for Det Svenske Kammerorkester og tidligere for DR SymfoniOrkestret, som han nu er æresdirigent for, har han været med til at skabe en særlig profil for begge orkestre gennem en rigt facetteret programlægning, udstrakt turnévirk-somhed og et stort antal indspilninger, bl.a. af Rued Lang-gaards symfonier og orkestermusik. Thomas Dausgaard er udnævnt til chefdirigent for BBC Scottish Symphony Orchestra fra 2016 og er desuden første gæstedirigent for Seattle Symphony Orchestra.

Hans Davidsson er professor i orgel på Det Kongelige Danske Musikkonservatorium. Han spiller og underviser på store festivaler og akademier over hele verden. Davidsson har virket som professor i orgel på Eastman School of Music (2001-2012), New York, hvor han oprettede Eastman-Rochester Organ Initiative. Hans har desuden været professor ved Hochschule für Künste Bremen 2007-2012 og ved Göteborgs Universitet 1989-2000, hvor han var initiativtager til og leder af GOArt og Göteborg International Organ Academy. Hans Davidsson har udgivet bøger og artikler og lavet adskillige indspilninger, senest de komplette værker af Dieterich Buxtehude på Loft Recordings.

DR VokalEnsemblet består af 18 professionelle sangere, der siden debuten i 2007 har taget livtag med et omfattende repertoire, der spænder fra tidlig musik og barok til krævende ny musik. Hver enkelt sanger er en erfaren solist. Derfor står vær-

ker, der kræver stærke individuelle præstationer, højt på listen hos ensemblet, for det handler om personligt engagement og præcision, hvad enten det er moderne værker af Messiaen og Monteverdi eller Dagens sang, der opføres. Flere nulevende komponister har skrevet specielt til DR VokalEnsemblet, fx Sven-David Sandström, Ugis Praulins, Sunleif Rasmussen, Peter Bruun og Simon Christensen. Ensemblet har en mindre, men udsøgt diskografi, som i 2012 indbragte bl.a. en tysk ECHO Preis for bedste innovative kor-cd og en nominering til både en amerikansk grammy og den engelske Grammophone Award i 2013. Siden sommeren 2014 er Marcus Creed chefdirigent for ensemblet.

Birgitte Ebert er uddannet i København, Lübeck og Paris med debutkoncert fra Det Kongelige Danske Musikkonservatorium i 1990. Hun var 1990-1999 organist ved Hellerup Kirke, indtil hun i 2000 blev domorganist i Ribe. Hun er aktiv som orgelsolist og kammermusiker i ind- og udland og har bl.a. været solist med DRuen og Sønderjyllands Symfoniorkester. Desuden er hun medstifter af og kasserer i Rued Langgaard Selskabet og koordinator af den årlige Rued Langgaard Festival.

Ensemble MidtVest blev etableret i 2002 og består af 11 højtuddannede kammermusikere. Ensemblet er kendt for sin ambitiøse og kreative programlægning med fokus på den kunstneriske kvalitet. Besætningen, der omfatter en strygekvartet, en blæserkvintet og en pianist, giver

fleksibilitet og en rig mulighed for et varieret og mangefarvet program med forskellige besætningskonstellationer: fra en intim duo til en klangfuld nonet. Siden sommeren 2009 har ensemblet boet på HEART, Herning Museum of Contemporary Art, med egen koncertsal, tegnet af den berømte amerikanske arkitekt Steven Holl. Ensemble MidtVest spiller ca. 80 koncerter om året i ind- og udland. Ensemblet har således optrådt i Sverige, Tyskland, Polen, Italien, Norge, Storbritannien, Grækenland og USA. Både i 2012 og 2014 optrådte Ensemble MidtVest i Carnegie Hall i New York, og så sent som i marts 2016 besøgte ensemblet igen New York og Carnegie Hall i kalenderen.

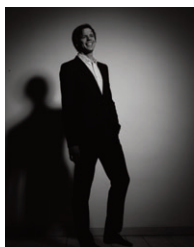

Esbjerg Ensemble blev oprettet i 1967 som det første professionelle kammerensemble i Danmark. Ensemblet består nu af 11 musikere fra hele verden, fordelt som strygekvartet, blæserkvintet, klaver

og slagtøj. Ensemblet har en lang række cd'er bag sig med værker af bl.a. Beethoven, Mozart, Schostakovitch og Fauré. Mest fremtrædende er dog indspilningerne af dansk musik – Carl Nielsen, Bent Sørensen, Karl Aage Rasmussen og Per Nørgård. Udover koncerter i Danmark er Esbjerg Ensemble ofte at finde på internationale scener; den sidste tid gennem invitationer til bl.a. Festspillene i Bergen, Klangspuren Schwaz, Nordlichter Berlin, to større Taiwan-turnéer og jævnlige koncerter i Nordtyskland.

Bo Gunge er uddannet komponist fra Det Jyske Musikkonservatorium i 1997. Efter ansættelser som musiklærer på Testrup Højskole og teorilærer på Aarhus Universitet arbejder han nu som freelance-komponist, bosiddende uden for Ribe. Værklisten tæller bl.a. en obokonzert, 2 symfonier, en klaverkoncert, et requiem og en lang række kor- og kammermusikværker. Han har skrevet flere værker til Ribe Domkirke bl.a. musik til 4 kirkespil.

Clemens Hund-Göschel er uddannet pianist fra Musikhochschule Hanns Eisler i Berlin. Hans internationale erfaring i Europa, USA og Kina har indbragt flere priser, bl.a. førstepris i "Oberstdorfer Musiksommer" og "Hanns-Eisler-Interpretationspreis". Clemens Hund-Göschel har uropført værker af bl.a. Isabel Mundry, Heinz Holliger, Sidney Corbett, Mike Svoboda, Carola Bauckholt, ligesom han har arbejdet sammen med komponister som Helmut Lachenmann, Salvatore Sciarrino, Héctor Parra og Helmut Oehring. Clemens Hund-Göschel har foruden sit solistiske og kammermusikalske virke arbejdet som musikalsk assistent ved Deutsche Oper Berlin, Staatsoper Berlin og Gare du Nord Basel. Han er desuden leder af Zafraan Ensemble Berlin og medlem af Eunoia Quintetten i Basel. Derudover kan man jævnligt opleve ham ved koncerter med Ensemble Inverspace, Solistensemble Kaleidoskop, Ensemble Adapter, El Perro Andaluz og Ensemble Courage.

marstal:lidell, der består af musiker, forfatter og debattør Henrik Marstal og musiker og sangskriver Anna Lidell, har siden 2013 udgivet en række EP'er i en genre, de selv kalder "dream-pop". Anmelderne skriver bl.a. om den sidste udgivelse fra 2014: "Detaljerigdommen er enorm, og det er tydeligt at høre, at marstal:lidell har store musikalske ressourcer at trække på, når de komponerer deres drømmende og melodiske sange. De har en evne til at skabe rummelig, sølsom og atmosfærisk musik, hvor man kan fordybe sig i musikken og i de forskellige lag, hvilket gør denne EP ekstra spændende".

Bendt Viinholt Nielsen er musikbibliotekar og musikforsker. Han var ansat i musikforlagsbranchen 1977- 84, dernæst i Dansk Musik Informations Center (MIC) og er siden 2003 ansat i Kulturstyrelsen under Kulturministeriet. Desuden er han periodevis tilknyttet forskningsafdelingen ved Det Kongelige Bibliotek. I 1991 udgav han en fortegnelse over Rued Langgaards værker (BVN-fortegnelsen) og i 1993 en Langgaard-biografi, der i 2012 udkom i en udvidet og revideret udgave. I 2000 etablerede Bendt Viinholt Nielsen Rued Langgaard Udgaven, en videnskabelig udgivelsesrække af komponistens værker.

Bart Van Reyn er, som en af Belgiens med efterspurgte dirigenter I den nye generation, stærkt optaget af opera, symfonisk repertoire og oratorier. Fra 2016 er han dirigent for DR Vokal - Ensemblet. I den kommende tid er han inviteret til at arbejde med en lang række af de bedste vokalensembler: Det Hollandske Kammerkor, Hollands Radiokor, Den Flamske Radios Kor, MDR Rundfunkchor Leipzig, NDR Chor Hamburg, SWR Vokalensemble Stuttgart, Collegium Vocale Ghent, BBC Singers og Rundfunkchor Berlin. I 2000 grundlagde han sin egen gruppe, *Octopus*, et kammer- og symfonisk kor. I 2012 grundlagde han *Le Concerts d'Anvers* og et ensemble med historiske instrumenter med base i Antwerpen, der har fokus på det 18. og tidlige 19. århundredes musik. Han er desuden med-grundlægger af det turnerende operakompagni *The Ministry of Operatic Affairs*, som turnerer med nyskabende produktioner i Belgien, Holland og Frankrig.

Henrik Rørdam er cand. phil. i musikvidenskab fra Aarhus Universitet. Han er direktør for det nationale pladeselskab Dacapo, som står bag en række prisvindende Langgaard-udgivelser med bl.a. DR SymfoniOrkestret, Thomas Dausgaard og Nightingale String Quartet, og er desuden direktør for musikforlaget Edition S. Henrik Rørdam er formand for Rued Langgaard Selskabet.

Nightingale String Quartet blev dannet i foråret 2007 og består af Gunvor Sihm og Josefine Dalsgaard, violin, Marie Louise Broholt Jensen, bratsch og Louisa Schwab, cello. Alle fire er uddannet ved Det Kongelige Danske Musikkonservatorium, hvor Tim Frederiksen var deres mentor og kammermusiklærer. Med deres indspilninger af Rued Langgaards samlede produktion

for strygekvartet, udgivet af Dacapo, har de høstet stor international opmærksomhed fra musikmagasiner som bl. a. BBC Music Magazine and Gramophone. I 2010 modtog de DR's talentpris og i 2013 DR's "P2 prisen" for den bedste danske udgivelse, samt Anmelderringens Kunstnerpris 2013. I 2014 blev de som det første ensemble udnævnt til Gramophone "Young Artist of the Year".

SCENATET blev grundlagt i 2008 af dets kunstneriske leder Anna Berit Asp Christensen. SCENATET optræder for et bredt publikum, sjældent samme sted eller i samme kontekst to gange. SCENATET har lavet koncerter i indkøbscentre og i baggårde, ved store festivaler og på eksperimentalscener. Optagetheden af "hverdagsrummene" betyder, at SCENATETS optrædere i lige så stor grad er installations-teater som egentlige koncertproduktioner.

Gunvor Sihm er uddannet i Californien og hos professor Serguei Azizian på Det Kongelige Danske Musikkonservatorium, hvorfra hun debuterede i 2014. Gennem årene har Gunvor Sihm vundet flere priser bl. a. den prestigefulde Van Hauens Musikpris i 2011. Gunvor Sihm har været solist med bl.a. Odense Symfoniorkester, Aarhus Symfoniorkester, Tivolis Symfoniorkester, DR UnderholdningsOrkesteret og Copenhagen Phil. I juni 2015 vandt hun stilling som 2. koncertmester i 2. violingruppen i DR SymfoniOrkestret. Sammen med Berit

Tange Johansen er Gunvor i gang med at indspille samtlige værker for violin og klaver af Rued Langgaard på pladeselskabet Dacapo. Gunvor spiller på en Guarnerius-violin anno 1725, udlånt af Augustinus Fonden.

Sønderjyllands Symfoniorkester er et turnerende landsdelsorkester med 65 fastansatte musikere og med rødder helt tilbage til 1936. Orkestret spiller omkring 150 arrangementer om året: symfonikoncerter, kirke-, skole-, gymnasie- og familiekoncerter. Hertil kommer koncerter med lokale amatørkor, årlige fælleskoncerter med Schleswig-

Holsteinisches Sinfonieorchester og koncerter med gymnasiekor fra hele regionen. Sønderjyllands Symfoniorkester spiller til Den Jyske Operas forestillinger i landsdelen og medvirker ved transmissioner på DR P2. Endvidere indspiller orkestret løbende cd'er, bl.a. for selskaberne Danacord og Dacapo.

Lars Egegaard Sørensen er uddannet på Københavns Tekniske Skole Grafiske Fag 1984 og uddannet reprofotograf 1987. Han har været medskaber på mere end 100 forestillinger og Danmark og i udlandet og har skabt 3D til koncerter, teater, installationer, events og udstillinger over hele verden. Lars Egegaard Sørensen har arbejdet på en række prisvindende forestillinger, for eksempel *Salsomt Mellemstil* på Det Kongelige Teater, *Rent* på Aalborg Teater og *K* på Kaleidoskop Teater. Han har arbejdet sammen med en lang række instruktører i forbindelse med teater, opera og dans mv.

Esben Tange er cand. mag. i musik- og medievidenskab fra Københavns Universitet. Han er redaktør og koncertvært i DR P2 og formand for Léonie Sonnings Musikfonds bestyrelse. Fra 1994-95 var han musikkritiker ved Berlingske Tidende. Han er kunstnerisk leder af Rued Langgaard Festival i Ribe og har siden 2002 skabt en række visuelt formidlede koncertforestillinger, hvor Rued Langgaards musik kombineres med bl.a. Schumann, Liszt og Debussy. Han er desuden foredragsholder og forfatter til talrige artikler med vægt på musikken og symbolismen omkring år 1900 og til bogen *Hjerterne opad I. Mod Lyset. Rued Langgaard, Musikken og Symbolismen*.

Berit Johansen Tange debuterede fra Det Kongelige Danske Musikkonservatoriums kammermusikklasse i 2000. Hun er en erfaren og efterspurgt akkompagnatør og kammermusiker og har siden 2002 været fastansat på konservatoriet som akkompagnatør og repetitør. Som solist har Berit Johansen Tange arbejdet intenst med Rued Langgaards klavermusik. I 2005 udkom hendes cd med Langgaards soloklaverværker, som samme år blev nomineret til P2-prisen. I foråret 2011 udkom en ny Langgaard-cd, bl.a. med hovedværket *Afgrundsmusik*. En tredje cd med Langgaard-værker er under forberedelse, ligesom hun, sammen med Gunvor Sihm, er i gang med at indspille samtlige værker for violin og klaver af Rued Langgaard på pladeselskabet Dacapo.

Birgit Tengberg har siden 2013 været tilknyttet Rued Langgaard Festival som reportagefotograf. Hun dækker tillige festivalen i billeder og tekst på Facebooksiden *Rued Langgaard Festival*. Hun er festivalleder for Kammermusikfestival på Lundsgaard Gods, Kerteminde, indehaver af Tengberg Media og har bl.a. lavet filmen 'På tværs' om komponisten Pelle Gudmundsen-Holmgreen.

Lotte Toftemark debuterede fra Det Kongelige Danske Musikonservatorium i 1991 og var en efterspurgt pianist og kammermusiker frem til 2007, hvor hun skiftede professionelt spor. Siden da har hun arbejdet som leder, rådgiver, projektleder og udvikler og fra 2013 bidraget til udvikling af Rued Langgaard Festivals organisering, markedsføring, fundraising og samarbejdskreds. Lotte Toftemark afslutter i 2016 Diplomuuddannelsen for kunst- og kulturledelse og er i øvrigt medlem af Grønnegårds Teatrets bestyrelse.

Fredrik Ullén er uddannet på Kungliga Musikhögskolan i Stockholm. Han har særligt specialiseret sig i værker af den engelske komponist Kaikhosru Shapurji Sorabji (1892-1988), Karlheinz Stockhausen (1928-2007) og György Ligeti (1923-2006), foruden andre komponister, hvis musik kræver transcendentale færdigheder. Udover at være en flittigt turnerende og cd-indspillende pianist er Fredrik Ullén Ph.d. i neurovidenskab og siden 2010 professor i denne disciplin ved Karolinska Institutet i Stockholm.

Vokalensemble Vest er et projektkor, der specialiserer sig i tidlig musik og historisk opførelsespraksis, altid kombineret med opførelsen af nyere musik. Koret består af o. 20 medlemmer, hovedsageligt sang- eller musikuddannede. Det ledes af Lasse Toft Eriksen, organist ved Treenighedskirken i Esbjerg, komponist, arrangør og musikforlægger og Lars Ole Mathiasen, chef for Den Nye Opera og organist ved Gjesing Kirke i Esbjerg.

Vor Frelser Kirkes Kor består af en blanding af konservatoriestuderende, uddannede sangere og musikere og velsyngende amatører. Ved opførelser af større og mere krævende værker, suppleres koret med tidligere medlemmer, men også tilrejsende korsangere fra hele Danmark. Koret beskæftiger sig for det meste med romantisk og nyere musik. I 2008 opførte koret, som det første kor i Danmark, Rachmaninovs *Skt. Chrysostomos Liturgi* op.31. I 2012 udgav koret en komplet indspilning af Rachmaninovs *Vesper* Op. 37 på Paula Records. Dirigent er organist ved Vor Frelser Kirke, Esbjerg, Mikkel Andreassen.

Spillestederne

Ribe Domkirke. Foto: Folmer Iversen.

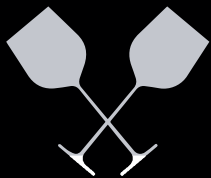
*Sct. Catharinæ Kirke.
Foto: Benjamin Friis Nielsen.*

Kannikegården. Foto: Birgitte Ebert.

Ribe Katedralskole. Foto: Anne Granum-Jensen.

PORSBORG

Rued Langgaard Platte

Soufflé af sej med kål

Terrine af kongeåkylling med majs,
svampeemulsion samt syltet græskar

Gammel Knas fra Arla Unika med
hassel nødder i honning

Bagt cheesecake med havtorngelé

Bordreservation nødvendig på tlf. 4088 8780
eller på mail porsborg@pbvinbar.dk

175,-

Torvet 3, 6760 Ribe · www.pbvinbar.dk

Vin · Mad · Kaffe

Rued Langgaard Festival 1.-4. september 2016

Vi serverer hver dag fra kl. 17.30

HELLEFISK

gratineret med persillesmør - med spidskåls/
ærte-sauté, kartofler, asparges og citron

189,-

STEAK AF OKSEFILET

af Fjordlands Oksekød* - med bagte tomater,
grønsagspuré og svampesauté.
Hertil kartofler og rødvinssauce.

*Fjordlands Oksekød er dansk opdrættet oksekød fra
markerne omkring Mariager Fjord.

209,-

Se vort økologiske vinkort

Ring og bestil bord på tlf. 75 41 10 50
- oplys at du er festivalgæst og vi vil
bestræbe os på ekstra hurtig servering
af disse retter.

Overdammen 10, 6760 Ribe
Tlf. 75 41 10 50

GLAD FOR OPERA?

Danmarks eneste operablade med 64 sider seks gange årligt holer dig orienteret om opera i ind- og udland.

Hvert nummer indeholder en opdateret Operakalender!

Besøg ASCOLTA på www.operaensvenner.dk og læs om alle dine fordele som medlem, bl.a. får du jævnligt et nyhedsbrev med de seneste nyheder sendt til din e-mailadresse.

Operaens Venner blev stiftet helt tilbage i 1982 af operaentusiaster. ASCOLTA har lige siden været foreningens flagskib – skrevet og redigeret af operaelskere til operaelskere. ASCOLTA fås *kun* gennem medlemskab af foreningen Operaens Venner.